

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-72/23-7/2
EPA 727 XXVII
Podgorica, 8. maj 2023. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 36. sjednice, održane 5. maja 2023. godine podnosi Skupštini

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU FONDA ZA ZAŠTITU I OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA ZA 2022. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode na 36. sjednici, održanoj 5. maja 2023. godine, kao nadležni odbor, razmotrio je Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2022. godinu, koji je Skupštini Crne Gore podnio Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Takođe, na istoj sjednici Odbor za ljudska prava i slobode je razmotrio Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2020. godinu, koji je Odboru za ljudska prava i slobode dostavila Državna revizorska institucija, broj 00-63-8/22-39 od 1. decembra 2022. godine.

U uvodnim napomenama direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava saopštio je:

- da je Izvještaj dostavljen Skupštini blagovremeno i u njemu su date opšte napomene, pregled aktivnosti Upravnog odbora, finansijski izvještaj i podaci o raspodjeli sredstava projektima u 2022;
- da je Javni konkurs za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata za podršku aktivnostima iz člana 36 stav 1 Zakona o manjinskim pravima i slobodama za 2022. godinu raspisan 13. juna 2022, a rok za prijavu projekata bio je do 30. juna;
- da je Komisija za vrednovanje projekata nakon provjere prijavljenih projekata sačinila Predlog odluke za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i utvrdila da je na Javni konkurs pristiglo 355 blagovremenih projektnih prijava, od kojih je 269 ispunilo uslove, dok 86 prijava nije ispunilo uslove Javnog konkursa;
- da je 11. novembra 2022. godine donesena Odluka o raspodjeli sredstava kojom je podržano 195 projekata u iznosu od od 1.049.723 eura;
- da je Odluka o raspodjeli sredstava donesena krajem godine, a rok za realizaciju projekata je od šest mjeseci do godinu dana, te će u Izvještaju za narednu godinu dati podatke o realizaciji projekata, kao što su u ovom Izvještaju, na interesovanje poslanika, sadržani podaci o realizaciji projekata iz 2021;
- da je Fond preduzeo aktivnosti prema korisnicima sredstava koji nijesu ispoštovali ugovorene obaveze na način da svim korisnicima sredstava blagovremeno upućuje zahtjeve za dostavljanje konačnog izvještaja u roku definisanom ugovorima, a ukoliko nakon toga korisnici ne dostave

izvještaje ili ne dostave prihvatljive izvještaje upućuje im se obavještenje o raskidu ugovora i zahtjev za povraćaj sredstava ili dijela sredstava koji su neadekvatno pravdani;

- da je u 2022. godini povraćaj sredstava na račun državnog budžeta izvršilo 18 korisnika sredstava Fonda u iznosu od 19.306,69 eura, što je potvrđeno uplatnicama;
- da je prema korisnicima sredstava Fonda koji nakon upućenog zahtjeva nijesu izvršili povraćaj sredstava ili dijela sredstava koji su neadekvatno pravdani pokrenut postupak pred sudskim organima i da je do momenta podnošenja Izvještaja, u sudskim predmetima gdje je Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava tužilac pokrenuto 16 sudskih postupaka čija je vrijednost 80.470, 12 eura.

U vezi sa realizacijom preporuka Državne revizorske institucije, načelnica u Sektoru IV u Državnoj revizorskoj instituciji je informisala:

- da je u Izvještaju o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2020. godinu izraženo negativno mišljenje na finansijsku reviziju i negativno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Fonda;
- da je Fond blagovremeno dostavio Plan za realizaciju preporuka, kao i Izvještaj o realizaciji preporuka sa pratećom dokumentacijom nakon čega je revizorski tim, u skladu sa smjericama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka Državne revizorske institucije, izvršio kontrolu realizacije preporuka;
- da je utvrđeno da je Fond realizovao 14 preporuka, jedna nije realizovana, za osam preporuka nijesu mogli utvrditi status zbog nedostatka dokumentacije, dok veći broj preporuka koje su djelimično realizovane (23) ili su u fazi realizacije (pet) zahtijeva dalje praćenje;
- da se veći dio izdatih preporuka odnosio na finansiranje projekata. Utvrđeno je da je Fond preduzeo određene aktivnosti na njihovoj realizaciji, jer je donio interna pravila za monitoring i evaluaciju projekata, kao i uputstvo kojim je korisnicima približio način pravdanja troškova realizacije projekata. Takođe, Fond je počeo sa aktivnostima upozoravanja korisnika sredstava o neispunjavanju ugovorenih obaveza, obavještanja o mogućem raskidu ugovora i zahtjevima za povraćaj neopravdanih sredstava;
- da u periodu provjere realizacije preporuka nije bila izvršena raspodjela sredstava za finansiranje projekata za 2022. godinu, pa državni revizori nijesu mogli izvršiti provjeru primjene internih akata, što će realizovati u narednom periodu i
- da je Zaključak Kolegijuma DRI da državni revizori izvrše dodatnu terensku kontrolu 37 preporuka koje zahtijevaju dalje praćenje, sačine zapisnik i izvijeste nadležni Kolegijum najkasnije do 15. novembra 2023.

Nakon uvodnih napomena predstavnika predlagača i rasprave, Odbor je jednoglasno (sa sedam glasova "za") podržao Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2022. godinu i odlučio je da predloži Skupštini da, saglasno članu 162 stav 2 Poslovnika Skupštine, donese sledeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2022. godinu.
2. Skupština Crne Gore ocjenjuje da Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava svojim aktivnostima u kontinuitetu doprinosi očuvanju i razvoju nacionalnih, etničkih, kulturnih, jezičkih i vjerskih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

3. Imajući u vidu dugogodišnje kritike na račun nedovoljnog monitoringa i evaluacije projekata podržanih od strane Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Skupština pozdravlja aktivnosti koje je Fond u 2022. godini preduzeo prema korisnicima sredstava koji nijesu ispoštovali ugovorene obaveze, što je rezultiralo povraćajem sredstava na račun državnog budžeta u iznosu od 19.306,69 eura od strane 18 korisnika, što je potvrđeno uplatnicama. Takođe, Skupština smatra značajnom informaciju da je prema korisnicima sredstava Fonda koji nakon upućenog zahtjeva nijesu izvršili povraćaj sredstava ili dijela sredstava koji su neadekvatno pravdani, pokrenut postupak pred sudskim organima i da je do momenta podnošenja Izvještaja o radu Fonda za 2022. godinu, u sudskim predmetima gdje je Fond tužilac pokrenuto 16 sudskih postupaka čija je vrijednost 80.470,12 eura.
4. Skupština izražava zadovoljstvo činjenicom da je Fond ozbiljno shvatio preporuke Državne revizorske institucije i blagovremeno preduzeo aktivnosti na njihovoj realizaciji, o čemu svjedoče podaci da je od 51 preporuke Fond realizovao 14 preporuka, jednu nije realizovao, za osam preporuka državni revizori nijesu mogli utvrditi status zbog nedostatka dokumentacije, dok veći broj preporuka koje su djelimično realizovane (23) ili su u fazi realizacije (pet) zahtijeva dalje praćenje.
Skupština posebno značajnim smatra aktivnosti Fonda na ispunjavanju preporuka koje su se odnosile na finansiranje projekata u kom pravcu su usvojena interna pravila za monitoring i evaluaciju projekata i uputstvo kojim je korisnicima približen način pravdanja troškova realizacije projekata, čiju primjenu će državni revizori kontrolisati naknadno.
5. Skupština ohrabruje Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava da u predstojećem periodu preduzme dodatne aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka Državne revizorske institucije kako bi u izvještaju ove institucije koji se očekuje do 15. novembra 2023. godine bilo konstatovano bolje stanje u ovoj ustanovi.
6. Skupština Crne Gore će Zaključak dostaviti Fondu za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava, savjetima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Ministarstvu evropskih poslova, Državnoj revizorskoj instituciji i Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik dr Srđan Pavićević, član Odbora.

